МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Б.М. Коржик, С.В. Нестеренко

ПРОГРАМА І РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ОХОРОНА ПРАЦІ”

(для студентів 4 курсу денної і заочної форми навчання напряму підготовки 0921 (6.060101) “Будівництво”)

ХАРКІВ – ХНАМГ – 2009

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Охорона праці» (для студентів 4 курсу денної і заочної форми навчання напряму підготовки 0921 (6.060101) “Будівництво”)/ Укл.: Коржик Б.М., Нестеренко С.В.–Х.: ХНАМГ, 2009. - 15 с.

Укладачі: Б.М. Коржик,

С.В. Нестеренко

Рецензент: Ю.І. Жигло

У виданні міститься програма навчальної дисципліни і робоча програма навчальної дисципліни, тематичний план навчальної дисципліни, її зміст за модулями й темами, плани лекційних занять, завдання до самостійної та індивідуальної роботи студентів, питання для самоконтролю знань, перелік рекомендованої літератури, заходи поточного та підсумкового контролю знань студентів.

Затверджено на засіданні кафедри “Безпека життєдіяльності ”,
протокол №4 від 18.11.2009р.

© Коржик Б.М., ХНАМГ, 2009
© Нестеренко С.В., ХНАМГ, 2009

ЗМІСТ

1. Програма навчальної дисципліни …… 5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни …… 5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни …….. 5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги …… 6
1.4. Рекомендована основна навчальна література ……. 7
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни “Охорона праці”……. 7
2. Робоча програма навчальної дисципліни ……. 9
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи …… 9
2.2. Тематичний план дисципліни …….. 9
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та формами навчальної роботи студента ……. 10
2.3.1 Лекційний курс …… 11
2.3.2 Лабораторні заняття (денне навчання) ……... 12
2.3.3 Практичні заняття (заочне навчання) ……. 12
2.4. Індивідуальні завдання (курсовий проект (робота), РГР, контрольна робота тощо) ……... 13
2.5. Самостійна навчальна робота студента ……... 13
2.6. Засоби контролю та структура залікового кредиту …… 13
2.7. Інформаційно-методичне забезпечення …… 14

ВСТУП

В результаті вивчення дисципліни “Охорона праці” студент повинен знати і вміти застосовувати на практиці законодавчу та нормативно-правову базу України про охорону праці; державне управління охороною праці; порядок розслідування та обліку нещасних випадків на виробництві та методи їх аналізу; заходи та засоби забезпечення нешкідливих та безпечних умов праці об’єктів будівництва на основі застосування ефективних рішень з охорони праці; системи попередження пожеж та протипожежного захисту в будівництві.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

- ГС ВОУ МОНУ “Освітньо-кваліфікаційна характеристика напряму підготовки 0921 “Будівництво” за спеціальністю 6.092100 “Промислове та цивільне будівництво ” та 6.092100 “Міське будівництво і господарство ”, 2006 р.
- ГС ВОУ МОНУ “Освітньо-професійна програма напряму підготовки 0921 “Будівництво ” за спеціальністю 6.092100 “Промислове та цивільне будівництво ” та 6.092100 “Міське будівництво і господарство ”, 2006 р.
- СВО ХНАМГ “Навчальні плани напряму підготовки 0921 “Будівництво” освітньо-кваліфікаційного рівня 6.092100 бакалавр спеціальностей “Промислове та цивільне будівництво ” та “Міське будівництво і господарство ”, 2006 р.

Програма навчальної дисципліни “Охорона праці ” ухвалена кафедрою “Безпека життєдіяльності”, (протокол №4 від 18.11.2009р.) та Вченою радою факультету «Електричний транспорт», узгоджена з випускаючими кафедрами «Будівельні конструкції» і «Технологія будівельного виробництва і будівельних матеріалів»

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ОХОРОНА ПРАЦІ ”

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни: надати майбутнім бакалаврам теоретичні знання і практичні навички наукових засад охорони праці та виробити засоби творчого рішення проблем зі створення безпечних і нешкідливих умов праці на об’єктах будівництва та реконструкції будівель (від виробників).

1.1.2. Предмет вивчення у дисципліні: людина в процесі праці.

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Фізика	Державний іспит бакалавра
Будівельна механіка	
Метрологія та стандартизація	
Будівельне матеріалознавство	
Електробезпека в будівництві	
Будівельна техніка	

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1. Охорона праці – (1,5 / 54)

ЗМ 1.1. Правові та організаційні питання охорони праці в будівництві. Законодавча та нормативно-правова база України про охорону праці. Державне управління охороною праці. Служба охорони праці в будівництві. Порядок розслідування та облік нещасних випадків на виробництві. Методи аналізу травматизму в будівництві. Відшкодування шкоди потерпілим на виробництві.

ЗМ 1.2. Основи гігієни праці та виробничої санітарії. Мікроклімат робочої зони. Санітарно-гігієнічне нормування забруднення середовища на виробництві. Проведення робіт з небезпечними речовинами. Вентиляція виробничих приміщень. Освітлення. Шум. Вібрація. Електромагнітні поля. Іонізуючі випромінювання.

ЗМ 1.3. Безпека виробничих процесів. Безпека будівельних машин і технологічного обладнання. Електробезпека. Охорона праці при вантажно-розвантажувальних роботах. Пожежонебезпечні властивості матеріалів і речовин. Пожежовибухонебезпечність об'єктів. Системи попередження пожеж і протипожежного захисту. Протипожежний режим на об'єктах будівництва.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
Студент повинен знати: законодавчу та нормативно-правову базу охорони праці; державне управління охороною праці; навчання з питань охорони праці; порядок розслідування та облік нещасних випадків на виробництві, методи їх аналізу; основи гігієни праці та виробничої санітарії; основи безпеки виробничих процесів та обладнання в будівництві; системи попередження пожеж і протипожежного захисту.	Виробнича: організація безпечних та нешкідливих умов праці, повна компенсація всіх видів шкоди потерпілим на виробництві. Соціально-виробнича: управління охороною праці; розслідування та облік нещасних випадків на виробництві; планування та фінансування заходів з охорони праці.	Проектувальна: розробка проектної документації на об'єкті будівництва з урахуванням вимог охорони праці. Організаційна: організація безпечних та нешкідливих умов праці із застосуванням сучасних рішень з охорони праці. Управлінська: нормативно-правове забезпечення роботи по створенню належних умов та безпеки праці Виконавська: забезпечення комплексних заходів щодо створення нормативних вимог охорони праці.

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Основи охорони праці. Підручник. За ред. К.Н. Ткачука і М.О. Халімовського. – К.: Основа, 2008,- 472 с.

2. В.Ц. Жидецький. Основи охорони праці. Підручник. – Львів: афіша, 2004,- 320с.

3. Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про охорону праці”. – К., 21.11.2002 р., №229-IV.

4. Закон “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності ”. – К., 23.09.1999р., №1105-XIV.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни «Охорона праці»

Мета: теоретична і практична підготовка фахівців з питань охорони праці, здатних створювати безпечні і нешкідливі умови праці на об’єктах будівництва та реконструкції будівель.

Предмет вивчення у дисципліні: безпечні і нешкідливі умови праці людини.

Модуль 1. Охорона праці – (1,5/54)

ЗМ 1.1. Правові та організаційні питання охорони праці в будівництві.

ЗМ 1.2. Основи гігієни праці та виробничої санітарії.

ЗМ 1.3. Безпека виробничих процесів.

Аннотация програмы учебной дисциплины «Охрана труда»

Цель: теоретическая и практическая подготовка специалистов по вопросам охраны труда, способных создавать безопасные и безвредные условия труда на объектах строительства и реконструкции зданий и сооружений.

Предмет изучения у дисциплины: безопасные и безвредные условия труда человека.

Модуль 1. Охрана труда – (1,5/54).

СМ 1.1. Правовые и организационные условия труда в строительстве.

СМ 1.2. Основы гигиены труда и производственной санитарии.

СМ 1.3. Безопасность производственных процессов.

Annotation of the program of educational discipline «Labor protection»

The aim: theoretic and practical training of specialists in labor protection able to create safe and harmless labor conditions at construction and reconstruction of buildings.

The subject discipline: safe and harmless labor conditions of workers.

Module 1. Labor protection.

SM 1.1. Legislative and organizational conditions labor in construction.

SM 1.2. Labor hygiene basis in production sanitation.

SM 1.3. Production processes safety.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи (за робочими навчальними планами денної форми навчання)

Спеціаль-ність (шифр, абревіа-тура), Спеціалі-зація	Семестри	Загальний обсяг		Годин								Іспити (сем.)	Заліки (сем.)
					У тому числі				У тому числі				
		Кредити	Години	Аудиторні	Лекції	ПЗ, семінари	Лабораторні роботи	Самостійна робота	КР	КП/КуР	РГР		
6.092100 ПЦБ, ОПБ, МБГ, ТОРБ денна форма навчання	7	1,5	54	30	15	-	15	24	-	-	-	-	7
6.092100 ПЦБ, ОПБ, МБГ, ТОРБ заочна форма навчання	7	1,5	54	8	4	4	-	46	20	-	-	-	7

2.2. Тематичний план дисципліни

Модуль 1. Охорона праці (1,5/54)

ЗМ 1.1. Правові та організаційні питання охорони праці в будівництві. (0,5/18).

1. Законодавча та нормативно-правова база України про охорону праці.
2. Державне управління охороною праці.
3. Служба охорони праці в будівництві.
4. Порядок розслідування та облік нещасних випадків на виробництві.
5. Методи аналізу травматизму в будівництві.

6. Відшкодування шкоди потерпілим на виробництві.

ЗМ 1.2. Основи гігієни праці та виробничої санітарії. (0,5/18).

1. Мікроклімат робочої зони виробничих приміщень.
2. Санітарно-гігієнічне нормування забруднення повітряного середовища на виробництві.
3. Проведення робіт з небезпечними речовинами.
4. Вентиляція виробничих приміщень.
5. Засоби та заходи забезпечення нормативних вимог до шкідливих факторів в будівництві (освітлення, шум, вібрація, електромагнітні поля, іонізуючі випромінювання).

ЗМ 1.3. Безпека виробничих процесів (0,5/18).

1. Безпека будівельних машин і технологічного обладнання.
2. Електробезпека в будівництві.
3. Охорона праці при вантажно-розвантажувальних роботах.
4. Пожежонебезпечні властивості матеріалів і речовин.
5. Пожежовибухонебезпечність об’єктів.
6. Системи попередження пожеж і протипожежного захисту.
7. Протипожежний режим на об’єктах будівництва.

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та формами навчальної роботи студента.

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Пр.зан.	Лаб.роб.	СРС
Денна форма навчання					
Модуль 1	1,5 /54	15	-	15	24
ЗМ 1.1	0,5 /18	6	-	-	10
ЗМ 1.2	0,5 /18	4	-	10	6
ЗМ 1.3	0,5/18	5	-	5	8
Заочна форма навчання					
Модуль 1	1,5 /54	4	4	-	46
ЗМ 1.1	0,5 /18	2	2	-	16
ЗМ 1.2	0,5 /18	1	1	-	15
ЗМ 1.3	0,5/18	1	1	-	15

2.3.1. Лекційний курс (денне і заочне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, абревіатура)	
	6.092100 ПЦБ, ОПБ, МБГ,ТОРБ спеціалізація	6.092100 ПЦБ, ОПБ, МБГ, ТОРБ спеціалізація
Модуль 1. Охорона праці		
ЗМ 1.1. *Правові та організаційні питання охорони праці в будівництві.*		
Тема 1. Законодавча та нормативно-правова база України про охорону праці. Державне управління охороною праці. Служба охорони праці в будівництві.	2,0	0,5
Тема 2. Порядок розслідування та облік нещасних випадків на виробництві. Методи аналізу травматизму в будівництві.	2,0	0,5
Тема 3. Відшкодування шкоди потерпілим на виробництві.	1,5	1,0
Поточний контроль (тестування)	0,5	-
Всього за ЗМ 1.1:	**8,0**	**2,0**
ЗМ 1.2. *Основи гігієни праці та виробничої санітарії.*		
Тема 4. Повітря робочої зони. Проведення робіт з небезпечними речовинами. Вентиляція виробничих приміщень.	2,0	0,5
Тема 5. Засоби та заходи забезпечення нормативних вимог до шкідливих факторів в будівництві.	1,5	0,5
Поточний контроль (тестування)	0,5	-
Всього за ЗМ 1.2:	**4,0**	**1,0**
ЗМ 1.3. *Безпека виробничих процесів*		
Тема 6. Безпека будівельних машин і технологічного обладнання. Електробезпека в будівництві. Охорона праці при вантажно-розвантажувальних роботах.	2,0	0,5
Тема 7. Пожежонебезпечні властивості матеріалів і речовин. Пожежовибухонебезпечність об’єктів.	2,0	0,25
Тема 13. Системи попередження пожеж і протипожежного захисту. Протипожежний режим на об’єктах будівництва.	1,0	0,25
Поточний контроль (тестування)		-
Всього за ЗМ 1.3:	**5,0**	**1,0**
Усьо	**15,0**	**4,0**

2.3.2. Лабораторні роботи (денне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, абревіатура)
	6.092100 ПЦБ, ОПБ, МБГ, ТОРБ
ЗМ 1.1. *Правові та організаційні питання охорони праці в будівництві.*	
ЗМ 1.2. *Основи гігієни праці та виробничої санітарії*	
ЛР 1. Дослідження параметрів мікроклімату виробничих приміщень	2,0
ЛР 2. Дослідження запиленості повітря робочої зони.	1,0
ЛР 3. Визначення концентрації шкідливих парів і газів у повітрі робочої зони	1,0
ЛР 4. Дослідження освітлення робочих місць	2,0
ЛР 5. Дослідження шуму та ефективності звукоізолюючих матеріалів	2,0
ЛР 6. Дослідження загальної та локальної вібрації виробничого обладнання.	2,0
Всього за ЗМ 1.2:	**10,0**
ЗМ 1.3. *Безпека виробничих процесів*	
ЛР 7. Дослідження ефективності опору ізоляції струмоведучих частин електрообладнання і захисного заземлення	2,0
ЛР 8. Навчання прийомам реанімації потерпілих при нещасних випадках	2,0
ЛР 9. Засоби пожежогасіння	1,0
Всього за ЗМ 1.3:	**5,0**
Усього:	**15,0**

2.3.3. Практичні заняття (заочне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, абревіатура)
	6.092100 ПЦБ, ОПБ, МБГ, ТОРБ
ЗМ 1.1. *Правові та організаційні питання охорони праці в будівництві.*	
ПЗ 1. Розслідування нещасних випадків на виробництві. Відшкодування шкоди потерпілим на виробництві	2,0
ЗМ 1.2. *Основи гігієни праці та виробничої санітарії*	
ЗМ 1.3. *Безпека виробничих процесів*	
ПЗ 2. Навчання прийомам реанімації людини нещасних випадках	1,0
ПЗ 3. Засоби пожежогасіння	1,0
Усього:	**4,0**

2.4. Індивідуальні завдання

(курсовий проект/робота, РГР, контрольна робота тощо)

В другій половині семестру студент самостійно виконує індивідуальне семестрове завдання (ІСЗ), яке складається з двох завдань. Пояснювальна записка ІСЗ містить 8-10 аркушів формату А-4, де наводяться теоретичні викладки, нормативні визначення та розрахунки.

Усього на виконання ІСЗ передбачено 10 годин СРС.

2.5. Самостійна навчальна робота студента

При викладанні дисципліни передбачається самостійне вивчення студентами наступних теоретичних питань:

1. Виконання ІСЗ т.т. - 1-3 – 10 годин [1-2]
2. Підготовка до виконання та захисту лабораторних робіт – т.т. 4,5,6,8 – 14 годин [2-4]

Усього на самостійне вивчення окремих питань дисципліни передбачено 24 години на денній формі навчання і 46 годин на заочній формі.

2.6. Засоби контролю та структура залікового кредиту (денні форма навчання)

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів %
Модуль 1. Поточний контроль	100
ЗМ 1.1 Тестування	20
ЗМ 1.2 Тестування	20
ЗМ 1.3 Тестування	20
Індивідуальне семестрове завдання	40
Підсумковий контроль по модулю 1 (залік)	-
Всього за модулем 1	100

2.7. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується (теми)
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про охорону праці ”. – К., 21.11.2002 р., №229-IV.	
2. В.А.Пчелинцев и др. Охрана труда в строительстве. Учебник. М.: Высшая школа. 1990.- 421 с.	
3. Основи охорони праці. Підручник. За ред. К.М.Ткачука і М.О. Халімовського.- К.: Основа, 2008	
4. В.Ц.Жидецький. Основи охорони праці. Підручник. Львів: Афіша, 2004	
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)	
Електронні сайти мережі Internet: http://www.dnop.kiev.ua Нормативні документи; http://zakon.rada.flov.ua/cgibin/laws/main.cgi - Вся база «Законодавство України» http://normativ.com.ua Нормативні документи	
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп’ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)	
1. Основи охорони праці. Лабораторний практикум. Навч. посібник за ред. Коржика Б.М.- ХНАМГ, 2009	
2. Коржик Б.М. та ін. Методичні вказівки до виконання ІСЗ з дисципліни «Охорона праці» (для студентів 4 курсу денної форми навчання напряму 0921 «Будівництво») -ХНАМГ, 2006	

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма і робоча програма навчальної дисципліни “Охорона праці (для студентів 4 курсу денної і заочної форми навчання напряму підготовки 0921 (6.060101) “Будівництво”)

Укладачі: Борис Михайлович Коржик
Світлана Володимирівна Нестеренко

План 2009, поз. 296 Р

Підп. до друку 24.11.2009	Формат 60х84 1 /16	Папір офісний
Друк на ризографі.	Умовн.-друк. арк. 0,7	Обл.-вид. арк. 1,0
Замовл № 5710	Тираж 10 прим.	

61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12

Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ
61002, Харків, вул. Революції, 12